

Skatteministeriet

26. april 2022
J.nr. 2022 - 1967

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 338 af 22. februar 2022 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Jeppe Bruus

/ Lasse Bank

Spørgsmål

Vil ministeren udarbejde en oversigt over skattefordele for almene fonde, herunder skattefriheden for gaver til fonde, transparensreglen (også kaldet overførselsreglen) og konsolideringsfradrag, og en oversigt over skatteværdien af disse fordele?

Svar

Reglerne om beskatning af fonde mv. findes i fondsbeskatningsloven. Loven dækker fonde, der er omfattet af de civilretlige regler i fondsloven, (ikke-erhvervsdrivende fonde) erhvervsfondsloven (erhvervsdrivende fonde) og visse foreninger fx brancheforeninger.

Det overordnede formål bag fondsbeskatningsreglerne er at tilskynde fonde til at varetage deres særlige formål, nemlig at foretage samfundsnyttige uddelinger. Reglerne bygger på en incitamentsordning, hvor fonde i udstrakt grad har mulighed for at eliminere beskatningen, hvis de uddeler deres overskud til værdi for samfundet. Hvis der ikke foretages uddelinger, og overskuddet dermed forbliver i fonden, bliver de som udgangspunkt beskattet på samme måde som aktieselskaber.

Som udgangspunkt beskattes fonde, der er skattepligtige efter fondsbeskatningsloven, således på samme måde som aktie- og anpartsselskaber. Dette udgangspunkt modificeres dog af en række særlige regler, der er fastsat ud fra hensynet til fondenes særlige formål og virke.

Fradrag for uddelinger og hensættelser til almennyttige formål

En væsentlig modifikation i forhold til den almindelige selskabsbeskatning er, at fonde ved indkomstopgørelsen kan fradrage uddelinger og hensættelser til almennyttige og almenvelgørende formål samt hensættelser til konsolidering af fondskapitalen, *jf. også nedenfor*.

Fondes adgang til at fradrage uddelinger og hensættelser til almennyttige formål samt hensættelser til konsolidering af fondskapitalen er dog i et vist omfang begrænset af den såkaldte prioriteringsregel. Prioriteringsreglen indebærer, at fradrag for uddelinger og hensættelser, herunder hensættelser til konsolidering, kun kan foretages, i det omfang de overstiger summen af fondens bundfradrag og skattefri udbytteindtægter.

På baggrund af oplysninger om fondenes uddelinger og hensættelser i perioden 2017-2020 skønnes, at fondene årligt foretager uddelinger og hensættelser til almennyttige formål for ca. 20 mia. kr. opgjort i 2022-niveau.

På denne baggrund skønnes den skattemæssige værdi af fradragsmulighederne, beregningsteknisk opgjort ved virkningen af en afskaffelse af fradraget, at udgøre knap 3½ mia. kr. årligt opgjort i umiddelbart merprovenu, svarende til ca. 2½ mia. kr. efter tilbageløb. Der foreligger ikke umiddelbart et grundlag, der kan danne grundlag for en nærmere vurdering af evt. adfærdseffekter.

I provenuskønnet er der så vidt muligt søgt at korrigere for, at en del af fondenes indtægter består af skattefrie udbytter fra datterselskaber, som ifølge prioriteringsreglen skal anses for uddelt før de skattepligtige indtægter.

Konsolideringsfradraget

Konsolideringsfradraget indebærer, at fonde kan fradrage hensættelser til konsolidering af fondskapitalen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Formålet med dette konsolideringsfradrag var oprindeligt at værne mod udhuling af fondskapitalen. Fradraget kan ikke overstige 4 pct. af de almenvelgørende eller på anden måde almennyttige uddelinger, der er foretaget i indkomståret. Der gives således reelt et fradrag på 104 pct. for sådanne uddelinger.

Det skønnes på baggrund af fondenes uddelinger i perioden 2017-2020, at den skattemæssige værdi af fradragsmulighederne, beregningsteknisk opgjort ved virkningen af en ophævelse af konsolideringsfradraget, udgør i størrelsesorden ca. 20 mio. kr. årligt opgjort i umiddelbart merprovenu svarende til ca. 10 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Bundfradrag for ikke-erhvervmæssig indkomst

Fonde har også et årligt bundfradrag på 25.000 kr. for indkomst, der vedr. ikke-erhvervmæssig virksomhed, såkaldt ”øvrige indkomster”, der bl.a. omfatter renteindtægter, skattepligtige udbytter mv.

Skatteudgiften forbundet med bundfradraget skønnes være marginal, hvilket skal ses i lyset af, at de fleste fonde kan undgå beskatning via fradraget for deres uddelinger inklusiv konsolideringsfradraget på samlet 104 pct.

Transparensreglen (overførselsreglen)

Transparensreglen (overførselsreglen) giver fonds- og foreningsejede selskaber mulighed for at blive fritaget fra beskatning af en ellers skattepligtig indkomst, hvis indkomsten overføres til fonden eller foreningen. Anvendelse af reglen indebærer dog, at hele det overførte beløb uddeles eller hensættes til almenvelgørende eller på anden måde almennyttige formål.

På baggrund af Skatteministeriets oplysninger skønnes der i perioden 2012-2016 i gennemsnit overført fradrag for ca. 6 mia. kr. årligt ved brug af transparensreglen. På dette grundlag vurderes den skattemæssige værdi af transparensreglen, beregningsteknisk opgjort ved virkningen af en ophævelse af transparensreglen, at udgøre ca. 1,3 mia. kr. årligt opgjort i umiddelbart merprovenu, svarende til ca. 1,0 mia. kr. årligt efter tilbageløb. Der foreligger ikke et grundlag, der muliggør en nærmere kvantificering af evt. adfærdseffekter. Fondene vil dog i et vist omfang kunne reducere merprovenuet ved at lægge erhvervsvirksomhed direkte i fonden fremfor at have den liggende i et datterselskab.

Det bemærkes, at ovenstående merprovenu er en delmængde merprovenuet ved en afskaffelse af fradraget for uddelinger og hensættelser til almennyttige formål. De to provenuer kan således ikke lægges sammen.

Skattefrihed for gaver til grundkapitalen

Fonde er skattepligtige (indkomstskattepligtsprocent for fonde er 22 pct.) af gaver, som fonden modtager, og som skal anvendes til uddeling. Skatteprocenten udgør aktuelt 22 pct. Gaver til fonde er dog som udgangspunkt skattefrie, hvis gavens værdi tilføres fondens grundkapital og skal som udgangspunkt ikke indrapporteres til skattemyndighederne. Der foreligger ikke et grundlag, der muliggør et skøn over omfanget.